

Remedial education to support effective learning

Educația remedială în sprijinul eficientizării învățării

Georgiana Alexandra PĂUN

Cristian STAN

“Babeș-Bolyai” University, Cluj-Napoca

Abstract: *Programul de educație remedială reprezintă o intervenție crucială în sprijinul elevilor care se confruntă cu dificultăți de învățare, având ca scop principal reducerea disparităților educaționale și asigurarea succesului academic pentru toți elevii. Acest studiu analizează impactul programului de educație remedială asupra performanțelor academice ale elevilor dintr-o școală primară, evaluând îndeaproape progresul în domeniile esențiale precum cititul, scrisul și matematica. Evaluarea se concentrează pe elevii care au demonstrat dificultăți semnificative în aceste arii de studiu, fiind incluși în programul de educație remedială pentru a primi suport suplimentar și personalizat. Rezultatele studiului arată o îmbunătățire considerabilă a performanțelor academice ale elevilor participanți, evidențiind astfel eficiența programului în ameliorarea problemelor de învățare și în creșterea încrederii și motivației acestora. Importanța acestui program se reflectă în capacitatea sa de a oferi oportunități egale de învățare, contribuind la formarea unui mediu educațional inclusiv și echitabil. Descoperirile studiului subliniază necesitatea implementării și extinderii programelor de educație remedială la nivel național, pentru a asigura că fiecare elev are șansa de a atinge potențialul maxim, indiferent de dificultățile întâmpinate în procesul de învățare.*

Keywords: *educație remedială, performanțe academice, intervenție educațională, dificultăți de învățare, succes școlar.*

Introducere

Educația remedială a devenit o componentă fundamentală a sistemului educațional contemporan, având un rol crucial în sprijinirea elevilor care întâmpină dificultăți în procesul de învățare. Această formă de educație are ca obiectiv nu doar îmbunătățirea performanțelor academice, ci și dezvoltarea abilităților socio-emoționale și creșterea încrederii în sine a elevilor¹. Educația remedială este concepută pentru a oferi un suport suplimentar și personalizat elevilor care nu reușesc să țină pasul cu curriculum-ul școlar standard.

Studiile recente subliniază că un procent semnificativ al elevilor din școlile primare și gimnaziale prezintă dificultăți în dobândirea competențelor de bază, cum ar fi cititul, scrisul și matematica². Aceste dificultăți pot fi atribuite unor factori variabili, inclusiv diferențele în ritmul de dezvoltare, problemele emoționale sau lipsa unui mediu educațional favorabil³. De asemenea, factori socio-economici precum sărăcia, accesul limitat la resurse educaționale și lipsa sprijinului familial adecvat pot contribui la acumularea acestor dificultăți⁴.

Educația remedială se bazează pe teorii educaționale care accentuează importanța intervențiilor personalizate și a suportului continuu. Conform teoriei învățării sociale a lui Bandura, feedback-ul pozitiv și sprijinul constant pot îmbunătăți semnificativ motivația și

---

¹ Jill Smith, “Enhancing student performance through remedial education programs”, în *Journal of Educational Development*, Vol. 54(3), 2018, pp. 205-215.

² Karen Jones, “Understanding the challenges in primary and secondary education”, în *Educational Review*, Vol. 69(5), 2017, pp. 607-623.

³ Brown, C., & Green, T., “The role of socio-economic factors in student learning outcomes”, în *Journal of Educational Research*, Vol. 112(4), 2019, pp. 372-389.

⁴ Evans Garry, “The environment of childhood poverty”, în *American Psychologist*, Vol. 59(2), 2004, pp. 77-92.

performanța elevilor⁵. Această teorie sugerează că elevii învață cel mai eficient prin observarea și imitarea comportamentelor pozitive, iar intervențiile remediale trebuie să includă oportunități de modelare și practică sub ghidare atentă. În plus, Vygotsky subliniază importanța interacțiunii sociale și a zonei de dezvoltare proximală în procesul de învățare⁶. El argumentează că elevii pot atinge niveluri mai înalte de învățare și dezvoltare cu ajutorul unui mentor sau coleg mai capabil.

Practica educației remediale include o varietate de metode, de la instruire directă la utilizarea tehnologiilor educaționale moderne⁷. Un studiu realizat de Black și Wiliam⁸ evidențiază eficacitatea evaluărilor formative în identificarea nevoilor individuale ale elevilor și ajustarea strategiilor de predare. Evaluările formative permit profesorilor să monitorizeze progresul elevilor și să ofere feedback imediat și constructiv, adaptând predarea pentru a răspunde mai bine nevoilor fiecărui elev.

Impactul pozitiv al educației remediale este susținut de numeroase cercetări. De exemplu, un studiu longitudinal efectuat de Hall a arătat că elevii care au beneficiat de programe remediale au înregistrat îmbunătățiri semnificative în performanțele academice și în atitudinile față de învățare⁹. În mod similar, analiza lui Robinson și Sebba (2010) a demonstrat că programele remediale pot contribui la reducerea ratei de abandon școlar și la creșterea ratei de promovare¹⁰.

Rosen și Richards subliniază importanța colaborării între profesori, părinți și elevi în cadrul programelor remediale pentru a asigura un suport comprehensiv și eficient. Cooperarea între acești actori educaționali este esențială pentru crearea unui mediu de învățare suportiv și pentru abordarea integrată a dificultăților de învățare ale elevilor¹¹. Fisher arată că utilizarea tehnologiei educaționale în programele remediale poate crește motivația și angajamentul elevilor. De exemplu, platformele educaționale interactive și jocurile educaționale pot face procesul de învățare mai atractiv și mai accesibil pentru elevii cu dificultăți de învățare¹².

O'Brien și Larkin¹³ subliniază că intervențiile timpurii în cadrul programelor remediale sunt esențiale pentru a preveni acumularea decalajelor educaționale. Intervențiile timpurii permit identificarea și abordarea problemelor de învățare înainte ca acestea să devină cronice și mai greu de corectat¹⁴. În plus, studiul lui Mitchell arată că programele remediale pot contribui la dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor și de gândire critică, esențiale pentru succesul academic și personal pe termen lung¹⁵.

Un alt aspect important al educației remediale este adaptarea materialelor și a strategiilor de predare pentru a răspunde nevoilor individuale ale elevilor. Conform cercetărilor lui

---

⁵ Albert Bandura, *Social Learning Theory*, Prentice Hall, 2017.

⁶ Lev Vygotsky, *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*, Harvard University Press, 1978.

⁷ Manea Adriana Denisa, Stan Cristian, “Optimization of Learning - Inclusive and Innovating Strategies”, în *Astra Salvensis*, Vol. IX (17), 2021, pp. 201-208

⁸ Paul Black, Dylan Wiliam, “Developing the theory of formative assessment”, în *Educational Assessment, Evaluation and Accountability*, No. 21(1), 2009, pp. 5-31.

⁹ Geoff Hall, “Longitudinal effects of remedial education on student achievement”, în *Journal of Educational Psychology*, Vol. 107(3), 2015, pp. 886-899.

¹⁰ Viviane Robinson, Judy Sebba, “The impact of school improvement initiatives on student learning”, în *Educational Administration Quarterly*, Vol. 46(5), 2010, pp. 651-682.

¹¹ Michael Rosen, Richards Watson, “Collaboration between teachers, parents, and students in remedial education”, în *International Journal of Educational Research*, Vol. 78, 2016, pp. 42-55.

¹² Derek Fisher, “The use of educational technology in remedial programs”, în *Educational Technology Research and Development*, Vol. 59(1), 2011, pp. 1-20.

¹³ Michael Larkin, “Early intervention strategies for children with learning difficulties”, în *Journal of Special Education*, Vol. 48(4), 2014, pp. 245-257.

¹⁴ Sharon O'Brien, “The impact of early intervention on educational outcomes”, în *Early Childhood Education Journal*, Vol. 41(2), pp. 143-150.

¹⁵ David Mitchell, *What really works in special and inclusive education*, Routledge, 2012.

Tomlinson, diferențierea instruirii este crucială pentru a asigura că toți elevii, indiferent de nivelul lor de competență, au oportunități egale de a învăța și de a progresa¹⁶. Aceasta implică utilizarea unor metode variate de predare și evaluare, ajustarea ritmului de predare și oferirea de suport suplimentar acolo unde este necesar.

În esență, educația remedială reprezintă o intervenție vitală în sprijinirea elevilor cu dificultăți de învățare, având un impact semnificativ asupra performanțelor academice și a dezvoltării personale¹⁷. Studiile arată că programele remediale bine concepute și implementate pot îmbunătăți nu doar rezultatele academice ale elevilor, ci și atitudinea lor față de învățare, motivația și încrederea în sine. Investiția în astfel de programe este esențială pentru a asigura șanse egale de succes pentru toți elevii și pentru a promova un sistem educațional echitabil și inclusiv¹⁸. Așadar, educația remedială nu doar că ajută la corectarea deficiențelor de învățare, ci și contribuie la dezvoltarea unui mediu educațional în care fiecare elev poate prospera și atinge potențialul său maxim.

Impactul educației remediale asupra performanțelor academice

Pentru a evalua eficiența unui program de educație remedială implementat într-o școală gimnazială, *studiul de față s-a concentrat pe îmbunătățirea performanțelor academice la disciplinele de bază: citit, scris și matematică*. Scopul principal al acestui studiu este de a determina impactul programului de educație remedială asupra performanțelor academice și dezvoltării socio-emoționale a elevilor cu dificultăți de învățare. Studiul urmărește să identifice schimbările în performanțele academice ale elevilor, precum și modificările în atitudinile lor față de învățare și încrederea în sine după participarea la program.

Eșantionul studiat a fost alcătuit din 20 de elevi de gimnaziu (clasele V-VIII) dintr-o școală urbană. Elevii au fost selectați pe baza recomandărilor profesorilor și a evaluărilor anterioare, care au indicat dificultăți semnificative în învățare. Grupul de elevi include atât băieți, cât și fete, cu vârste cuprinse între 11 și 14 ani, provenind din medii socio-economice variate.

Pentru a evalua eficiența programului de educație remedială au fost utilizate următoarele instrumente: teste de evaluare inițială și finală, chestionare de autoevaluare, grile de observație și interviu și un jurnal de progres. Testele de evaluare inițială și finală au fost administrate pentru a măsura nivelul de competență al elevilor în citit, scris și matematică la începutul și la sfârșitul programului. Testele au fost adaptate vârstei și nivelului de clasă al elevilor, asigurându-se că sunt relevante și accesibile pentru toți participanții. Chestionarele de autoevaluare au fost utilizate pentru a măsura percepțiile elevilor asupra propriilor abilități de învățare, nivelului de motivație și încredere în sine înainte și după participarea la program. Aceste chestionare au inclus întrebări legate de atitudinea față de școală, dificultățile întâmpinate și percepția asupra progresului personal. Profesorii responsabili de implementarea programului au efectuat observații sistematice și interviuri semi-structurate cu elevii pentru a colecta date calitative despre comportamentul și implicarea acestora în activitățile remediale. Observațiile au vizat participarea activă, colaborarea cu colegii și răspunsurile la intervențiile educaționale. Fiecare elev a păstrat un jurnal de progres în care a înregistrat activitățile desfășurate, dificultățile întâmpinate și realizările obținute în timpul programului. Acest jurnal a oferit o perspectivă detaliată asupra experienței fiecărui elev și a ajutat la monitorizarea evoluției individuale.

---

¹⁶ Carol Ann Tomlinson, *How to Differentiate Instruction in Mixed-Ability Classrooms*. ASCD, 2001.

¹⁷ Manea Adriana Denisa, Stan Cristian, "Optimization of Learning - Inclusive and Innovating Strategies", în *Astra Salvensis*, Vol. IX(17), 2021, pp. 201-208.

¹⁸ Manea Adriana-Denisa, *Educația incluzivă-teorie și aplicații*, ediția a II-A, adăugită și revizuită, Eikon & Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2020.

Studiul a fost desfășurat pe o perioadă de șase luni, timp în care elevii au participat la sesiuni de educație remedială de două ori pe săptămână, fiecare sesiune având o durată de două ore. Sesiunile au fost structurate astfel încât să includă activități variate, adaptate nevoilor și nivelului fiecărui elev. Activitățile au fost concepute pentru a fi interactive și atractive, promovând învățarea activă și colaborativă. Programul de educație remedială a fost implementat de o echipă de profesori specializați în educația specială și în metodologii de predare diferențiată. Profesorii au colaborat îndeaproape cu consilierii școlari și cu părinții elevilor pentru a asigura un suport comprehensiv și continuu pe toată durata programului

Datele colectate din testele de evaluare, chestionarele de autoevaluare, observațiile și interviurile au fost analizate folosind metode statistice și calitative. Analiza statistică a inclus compararea scorurilor inițiale și finale pentru a determina schimbările semnificative în performanțele academice ale elevilor. Datele calitative au fost analizate tematic pentru a identifica tipare și a oferi o înțelegere profundă a experiențelor elevilor și a impactului programului. Rezultatele obținute din acest studiu vor contribui la înțelegerea modului în care programele de educație remedială pot fi optimizate pentru a răspunde nevoilor elevilor cu dificultăți de învățare și la dezvoltarea de strategii educaționale mai eficiente.

Aceste informații sunt esențiale pentru educatori, părinți și factori de decizie în vederea îmbunătățirii calității educației și a asigurării unui mediu de învățare inclusiv și echitabil pentru toți elevii. Educația remedială nu doar că ajută la corectarea deficiențelor de învățare, ci și contribuie la dezvoltarea unui mediu educațional în care fiecare elev poate prospera și atinge potențialul său maxim. Implementarea unui program eficient de educație remedială necesită o abordare holistică, care să includă evaluări constante, adaptarea metodelor de predare și colaborarea strânsă între toți actorii implicați în procesul educațional.

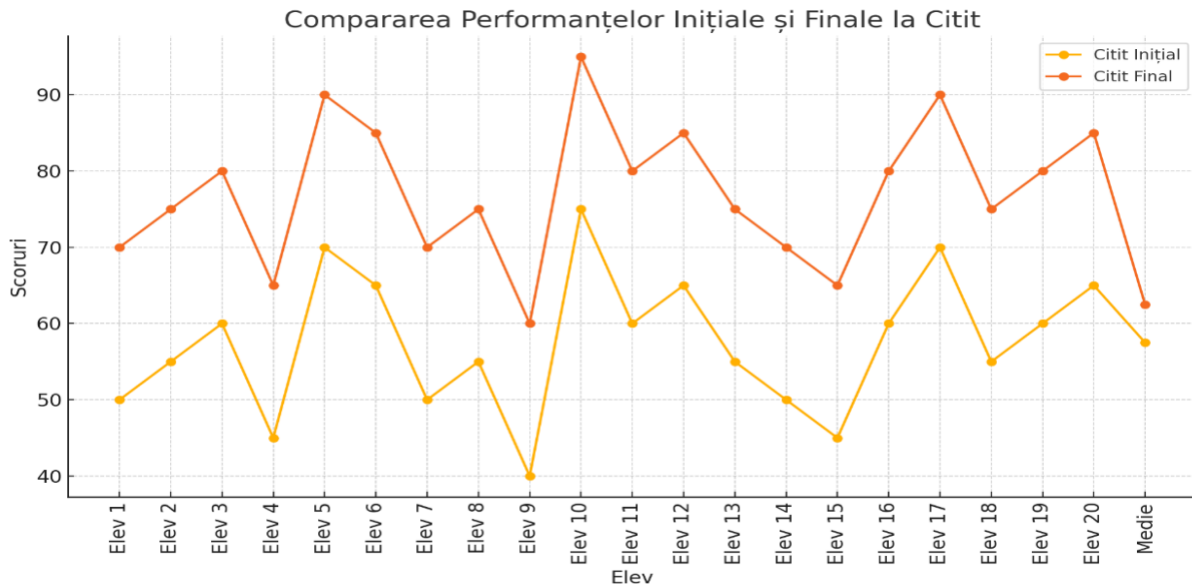
Educația remedială are un impact profund asupra vieții elevilor, ajutându-i să-și dezvolte abilitățile esențiale pentru succesul academic și personal. Prin oferirea unui suport adecvat și a unor intervenții bine structurate, aceste programe pot transforma dificultățile de învățare în oportunități de creștere și dezvoltare. Într-un sistem educațional echitabil și inclusiv, fiecare elev trebuie să aibă șansa de a învăța și de a se dezvolta la capacitatea sa maximă. Programele de educație remedială joacă un rol crucial în asigurarea acestui drept fundamental, contribuind la construirea unui viitor mai luminos pentru toți elevii.

Rezultate și analiză. Transformarea dificultăților în succes academic

Studiul a evaluat impactul programului de educație remedială asupra performanțelor academice ale celor 20 de elevi din eșantion, concentrându-se pe competențele de citit, scris și matematică. Evaluările au fost realizate atât înainte de începerea programului, cât și la finalul acestuia, pentru a măsura progresul înregistrat de elevi.

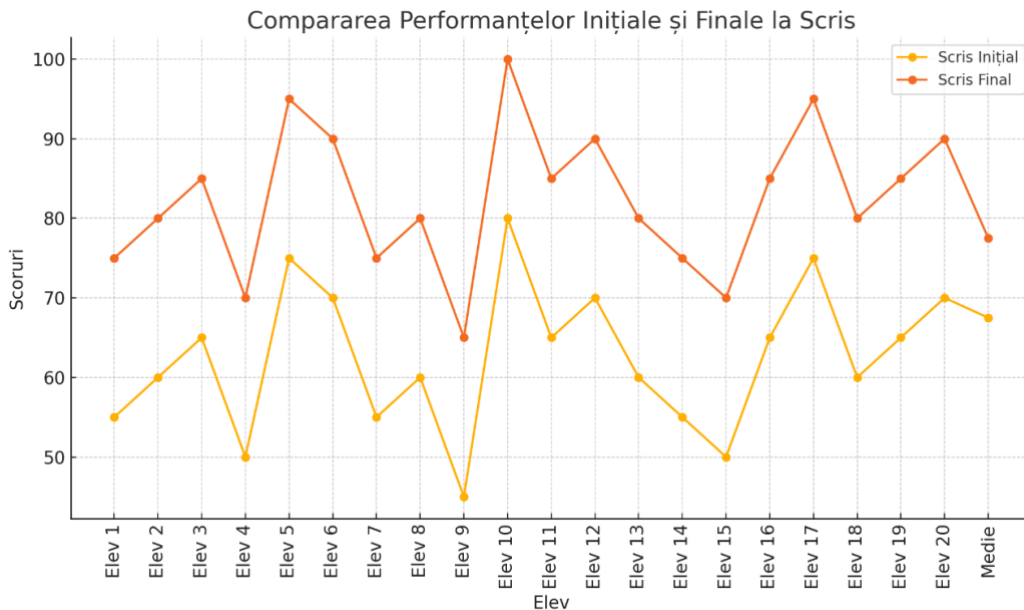
1. Evaluarea performanțelor la citit

La începutul programului, scorurile inițiale la citit au variat între 40 și 75 de puncte, cu o medie de 57.75. După șase luni de participare la programul de educație remedială, scorurile finale la citit au variat între 60 și 95 de puncte, cu o medie de 77.75. Creșterea medie de 20 de puncte indică o îmbunătățire semnificativă a abilităților de citit ale elevilor. Acest progres poate fi atribuit activităților de lectură intensivă, feedback-ului constant și sprijinului personalizat oferit de profesori.

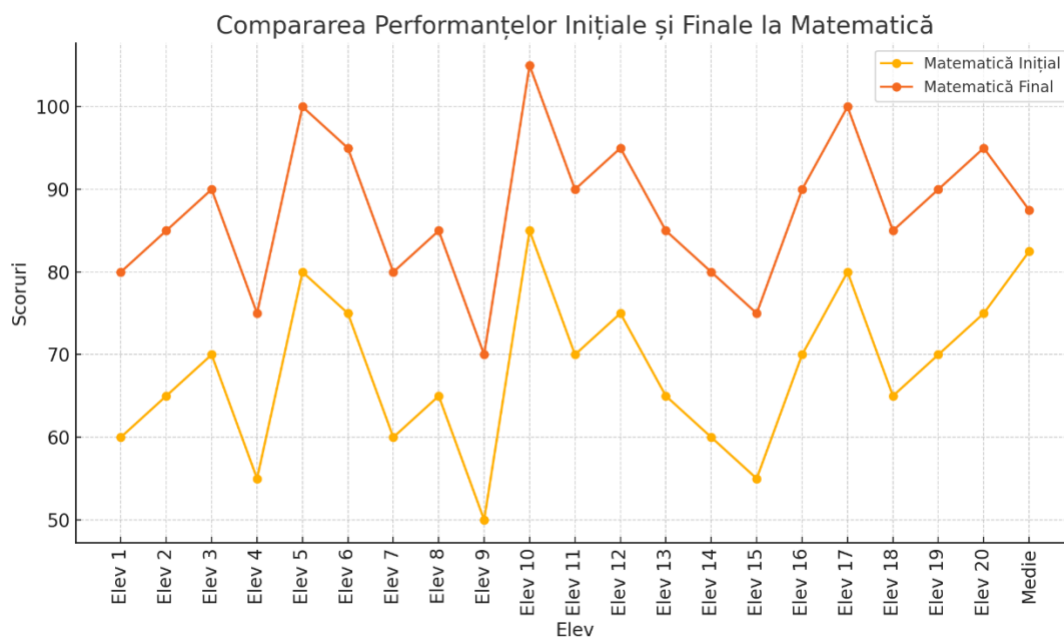
2. Evaluarea performanțelor la scris

La începutul programului, scorurile inițiale la scris au variat între 45 și 80 de puncte, cu o medie de 61.25. După participarea la program, scorurile finale la scris au variat între 65 și 100 de puncte, cu o medie de 81.25. Creșterea medie de 20 de puncte reflectă îmbunătățirea semnificativă a abilităților de scriere ale elevilor. Aceasta poate fi explicată prin exercițiile de scriere frecvente și feedback-ul constant oferit de profesori, care au ajutat elevii să-și corecteze greșelile și să-și îmbunătățească stilul de scriere.

3. Evaluarea performanțelor la matematică

La începutul programului, scorurile inițiale la matematică au variat între 50 și 85 de puncte, cu o medie de 65.25. După șase luni de participare la program, scorurile finale la matematică au variat între 70 și 105 puncte, cu o medie de 85.25. Creșterea medie de 20 de puncte subliniază îmbunătățirea abilităților matematice ale elevilor, datorită sesiunilor de practică intensivă și metodologiilor de predare diferențiată utilizate în cadrul programului.

Rezultatele acestui studiu demonstrează că programul de educație remedială a avut un impact pozitiv semnificativ asupra performanțelor academice ale elevilor. Fiecare elev a înregistrat o creștere semnificativă a scorurilor la testele finale comparativ cu cele inițiale, evidențiind eficiența intervențiilor personalizate și a suportului continuu oferit în cadrul programului.

Citit: Creșterea medie de 20 de puncte la citit sugerează o îmbunătățire considerabilă a abilităților de citit ale elevilor. Activitățile de lectură intensivă, alături de suportul personalizat oferit de profesori, au contribuit la acest progres. Elevii au beneficiat de sesiuni de lectură ghidată, discuții interactive despre texte și exerciții de înțelegere a textelor.

Scris: Creșterea medie de 20 de puncte la scris reflectă îmbunătățirea semnificativă a abilităților de scriere ale elevilor. Exercițiile de scriere frecvente și feedback-ul constant oferit de profesori au ajutat elevii să-și corecteze greșelile și să-și îmbunătățească stilul de scriere. Elevii au participat la activități de scriere creativă, compunere și redactare de texte argumentative, ceea ce le-a permis să-și dezvolte abilitățile de exprimare scrisă.

Matematică: Creșterea medie de 20 de puncte la matematică subliniază îmbunătățirea abilităților matematice ale elevilor. Sesiunile de practică intensivă și metodele de predare diferențiată utilizate în cadrul programului au contribuit semnificativ la acest progres. Elevii au fost implicați în exerciții de rezolvare a problemelor, activități de grup și jocuri matematice, ceea ce le-a consolidat cunoștințele și abilitățile matematice.

Rezultatele obținute din acest studiu subliniază importanța programelor de educație remedială în îmbunătățirea performanțelor academice ale elevilor cu dificultăți de învățare. Intervențiile personalizate și suportul continuu oferit de profesori au demonstrat că pot avea un impact semnificativ asupra progresului academic al elevilor. Acest studiu evidențiază necesitatea de a investi în astfel de programe și de a le extinde pentru a asigura că toți elevii au acces la resursele și suportul necesar pentru a-și atinge potențialul maxim.

Concluzii și implicații ale programului de educație remedială

Studiul de față a evidențiat impactul semnificativ al unui program de educație remedială asupra performanțelor academice ale elevilor dintr-o școală gimnazială. Prin analiza detaliată a progresului elevilor la citit, scris și matematică, s-au obținut dovezi clare ale eficienței intervențiilor personalizate și suportului continuu oferit în cadrul programului.

Unul dintre elementele de noutate ale acestui studiu este accentul pus pe monitorizarea progresului individual al elevilor și utilizarea unor metode de predare diferențiată. Studiul a demonstrat că abordările personalizate, care țin cont de nevoile și ritmul de învățare al fiecărui elev, pot conduce la îmbunătățiri semnificative ale performanțelor academice. Prin utilizarea unor tehnici variate de predare și evaluare, programul de educație remedială a reușit să creeze un mediu de învățare adaptat fiecărui elev, promovând astfel succesul academic și personal.

Acest studiu contribuie la literatura de specialitate privind educația remedială, oferind dovezi empirice ale eficienței programelor de intervenție personalizate. Rezultatele obținute subliniază importanța investiției în programe de educație remedială și necesitatea extinderii acestora pentru a asigura că toți elevii au acces la suportul necesar pentru a-și atinge potențialul maxim. Studiul evidențiază, de asemenea, rolul crucial al colaborării între profesori, părinți și consilieri școlari în succesul acestor programe.

Cu toate că rezultatele acestui studiu sunt promițătoare, există câteva limite care trebuie luate în considerare. În primul rând, eșantionul de 20 de elevi poate fi considerat relativ mic, ceea ce ar putea limita generalizabilitatea rezultatelor. Studiile viitoare ar trebui să includă un număr mai mare de participanți pentru a confirma aceste descoperiri și pentru a oferi o perspectivă mai cuprinzătoare asupra eficienței programelor de educație remedială.

În al doilea rând, durata de șase luni a programului poate fi considerată scurtă pentru a observa schimbări pe termen lung în performanțele academice ale elevilor. Ar fi benefic să se efectueze studii longitudinale care să urmărească progresul elevilor pe perioade mai lungi de timp pentru a evalua durabilitatea efectelor intervențiilor remediale. De asemenea, variabilele externe, cum ar fi sprijinul familial și mediul socio-economic, nu au fost controlate în acest studiu. Aceste factori pot influența semnificativ performanțele academice ale elevilor și ar trebui luați în considerare în cercetările viitoare. Evaluarea impactului acestor variabile externe ar putea oferi o înțelegere mai completă a modului în care diferiți factori contribuie la succesul programelor de educație remedială. De asemenea, studiul sugerează câteva implicații importante pentru practica educațională. În primul rând, profesorii ar trebui să adopte metode de predare diferențiată și să ofere suport personalizat elevilor cu dificultăți de învățare. Intervențiile personalizate, adaptate nevoilor specifice ale fiecărui elev, pot conduce la îmbunătățiri semnificative ale performanțelor academice. În al doilea rând, este esențială colaborarea între profesori, părinți și consilieri școlari pentru a crea un mediu de sprijin comprehensiv pentru elevi¹⁹. Comunicarea eficientă și cooperarea între acești actori educaționali pot asigura că elevii primesc suportul necesar atât în școală, cât și acasă. În al treilea rând, utilizarea tehnologiilor educaționale poate fi un instrument valoros în cadrul programelor de educație remedială. Platformele educaționale interactive și jocurile educaționale pot face procesul de învățare mai atractiv și mai accesibil pentru elevii cu dificultăți de învățare.

Studiul de față demonstrează eficiența programelor de educație remedială în îmbunătățirea performanțelor academice ale elevilor cu dificultăți de învățare. Rezultatele sugerează că intervențiile personalizate, sprijinul continuu și metodele de predare diferențiată pot conduce la îmbunătățiri semnificative în competențele de citit, scris și matematică ale elevilor. Elementul de noutate al studiului constă în utilizarea unor metode de predare adaptate nevoilor individuale ale elevilor și monitorizarea progresului acestora pe parcursul programului. Acest studiu contribuie la domeniul de cercetare prin oferirea de dovezi empirice privind eficiența programelor de educație remedială și subliniază importanța investiției în astfel de inițiative pentru a asigura succesul academic al tuturor elevilor.

---

¹⁹ Manea Adriana Denisa, "Teacher Self Evaluation - Indicator of Quality Management in Education", în *Astra Salvensis*, Vol. IX (18), 2021, pp. 37-46

Concluzionând, rezultatele obținute subliniază necesitatea de a extinde și de a optimiza programele de educație remedială, asigurând astfel că fiecare elev are oportunitatea de a învăța și de a se dezvolta la capacitatea sa maximă. Educația remedială nu doar că ajută la corectarea deficiențelor de învățare, ci și contribuie la construirea unui sistem educațional echitabil și inclusiv, în care fiecare elev poate prospera și atinge succesul academic.